

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertatio Paraeneticæ Apologetica In Vitam Mirabilem, & Cœlestes Revelationes Venerabilis Virginis Marinæ De Escobar Vallisoletanae, Ordinis Sanctimonialium S. Brigittæ in Hispania Fundatricis

Tanner, Jan

Neap., 1690

Dissertatio Apologetica in vitam, & revelationes Ven. Vrginis Marinæ de
Escabar.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41415

55

DISSERTATIO APOLOGETICA

In Vitam, & Revelationes

VENERABILIS VIRGINIS

MARINÆ DE ESCOBAR:

I. Ostquàm ea, quæ ad hanc disserta-
tionem præmittere tâquam necessa-
ria duximus, sunt relata, tempus est,
ut jam, clausula hac, licèt longa ad
nostrum institutum utilissima Paren-
thesi, ad eam transitum faciamus.

§. I.

*An in novo Testamento dentur aliquæ fide
dignæ revelationes Divinæ extrâ Sa-
cram Scripturam.*

2. **S**I in veteri Testamento inter signa credibilita-
tis non postremum fuit donum Prophetiæ, &
divinarum revelationum; quantò magis de-
bet in novo Testamento signum hoc veræ Fidei emi-
nere: prout reliqua omnia signa credibilitatis eminēt;
adeò, ut uni Decadi Martyrum antiqui Testamenti,
respondeant millions Martyrum in novo Testamento,
unusque Sanctus *Christianus* plura miracula intra uni-
cam diem fecerit, quàm in tota veteri lege reperian-
tur. Jam ergo, quemadmodum non defecerunt ho-
mines spiritu prophetico, ac dono revelationum præ-
diti, quamdiù lex vetus duravit; ita multo minus de-
bent

bent deficere in lege Gratiae usque ad diem extremū . Bene Theophilus Raynaudus in *Heterocl. spirit. sect. 2. pūct. 5. num. 26.* dubium, inquit, esse non potest, quin sint in omni etate, ac saeculo revelationes in Ecclesia DEI . Alioqui, ut sapienter admonuit Gerſo tract. de discretionē revelationum, revocari possent in dubium revelationes antiquae, quae aequè paterent calumniis, ac illae, quae posterioribus temporibus, & iis ipsis, in quibus vivimus, accidere compariuntur . Ac proinde Gerſo, ingenia quaedam libera, quae ad nomen revelationis, subito altè tollunt cachinnos, valdè insectatur in praedicto opusculo, sub initium. Nec iis parcat sub finem, qui ex eo quod unum aliquem delusum in revelationibus audierint, diffundunt ejus deceptionem ad omnes revelationibus donatos . Et verò nonnè vel obiter rem inspicienti statim apparet, debere etiam in hoc apparere excessum Gratiae praè veteri Testamento ut plurimi non minus frequenter ac familiariter DEO colloquantur, quàm collocutus sit Moyses, aut ullus Prophetarum veterum ?

3. Neque tamen libris Canonicis Sacrae Scripturae sunt inferendae omnes particulares revelationes ; nam & in veteri lege dubium non est, multò plura fuisse Sanctis revelata, quàm in Sacram Scripturam fuerint inserta ; cum etiam nominentur aliquot utriusque sexus Prophetae, ex quorum Prophetiis, nec litera in sacris paginis legitur . Sic quoque in primitiva statim Ecclesia habemus ex actis Apostolorum, fuisse Prophetas, ac Prophetissas, quorum revelationes non sunt annotatae ; Et verò quis credat DEUM nulli Sanctorum locutum, nisi qui in Sacra Scriptura referuntur ? Imò potius cuivis facile occurret, nullum futurum fuisse finem augendi libros Canonicos, si omne Verbum DEI, cuiuscumque revelatum, eis fuisset adiiciendum .

4. Sed

4. Sed tamen dicet adhuc aliquis: cur ergo Ecclesia saltē non determinat, quānam certae, vel incertae sint fidei? Planē ac si quærent: cur Ecclesia non determinet semper, quisnam verus sit Martyr, dū quispiam videtur pro virtute occidi? quodnam semper sit verum miraculum? quibus Doctorum libris sit, quibus non sit acquiescendum? nempe copia eam obruit; Itā profusa est erga eam Sponsi ejus Christi Domini liberalitas. Qui enim sufficiat his omnibus, tantā quātā opus est, diligentia examinandis? Unius Sancti canonizatio, quot annorum studia fatigat? Ad unius libri suspecti condignam trutinam Concilia congregantur: Quid ergo si singulas in novo testamento, tam copiosas revelationes simili studio excutere vellet? sufficit ergo quemadmodum in aliis libris præstantissimis, quod viri in Theologia tam mystica, quā speculativa, & morali præclare versati, nihil in eis inveniunt dissonū, & discrepans ab eis, quæ Ecclesia tanto adhibito apparatu vera esse pronuntiavit, utpotē ad quæ tanquam ad Lydium lapidem, reliqua, quæ subindē nova emergunt, sunt examinanda: prout factum est cū multis lucubrationibus in Tomos SS. Patrum insertis, quibus tamen alia ab Ecclesiæ calculo auctoritas non accessit.

5. Quanquam etiam revelationes hujusmodi aliquas sumpsit sibi Ecclesia, quandoque solemniter examinandas, ac approbandas, prout contigit revelationibus S. Brigittæ Viduæ à Conciliis Constantiensi, & Basiliensi, nec non ab Urbano VI. Bonifacio IX. & Martino V. Romanis Pontificibus collaudatis, & commendatis, id quod videre quisque potest in ipso vestibulo harum revelationum, ubi hæc approbationes, unā cum magnorum aliorum virorum doctorum elogiis solent apponi.

H

6.Nec

6. Nec majori opus erat approbatione ad eum, quem Divina Majestas in eis spectat finem: nempe ut nobis auxilio essent ad salutem æternam; prout ad eandem nobis inserviunt scripta, ac dicta à SS. PP. Sapientiæ, ac sanctitatis plenissima: ut & variæ historiæ fide planè dignæ, etsi non tantâ, quanta libri Regum, aut acta Apostolorum. Planè enim inepti esset hominis, nihil penitus, præsertim si rarum, & admirabile appareat, velle prò vero agnoscere, nisi necessitas Divinæ Fidei ei imponatur. Ridemus, sic delirantes Hæreticos, qui dum per nimiam cautelam, nihil quod Sacram Scripturâ non contineatur, volunt recipere; ipsammet Sacram Scripturam sibi eripiunt: imò sic, nec sciunt, se ritè baptizari; cum nullibi in Sacra Scriptura exstet, hanc, quæ eis superfunditur, esse veram aquam, &c.

7. Quanta autem etiam apud quosdam Catholicos sit hoc in genere morositas, patet; quia nec approbatio Ecclesiæ eis sufficit, si quidem & revelationes S. Brigittæ aliqui nauseant: id quod etiam provenire potest ab aspera indole, aut prava consuetudine, vel denique etiam ex pœna DEI, cujus justo judicio nō datur eis gratia, ut tantos thesauros possint, ac sciāt in occasiones cœlestium meritorum adhibere: planè prout videmus fieri cum Indulgentiis quas quidem aliquas in Ecclesia dari non dubitant, sed in particulari de singulis Indulgentiis sunt, qui dubitent: nunc quidem: an Pontifex causam sufficientem habuerit? nunc, an sufficiant opera præscripta? nunc, alia, & alia examinando, semperque certitudinem majorem requiringdo, donec vita elabatur, & ipsi nullius Indulgentiæ fiant compotes.

8. Longè aliter ipsimet Summi Pontifices: apud quos quanta fuerit auctoritas revelationum SS. Brigittæ,

ra, & Catharina Senensis, etiam num in carne viventium, patebit legere volenti Historiam Ecclesiasticam, ubi inveniet, earum præcipuè intuitu Sedem Apostolicam Avenione Romam rediisse. Inveniet etiam inter reliquas rationes, quibus Urbanus Romæ residens, verus fuisse Pontifex, adversarius verò ejus Clemens, Schismaticus, probatur, adferri à maximis viris eam, quòd S. Catharina Senensis ità constanter asseruisset.

§. II.

Quenam sint in Ecclesia illæ Revelationes; & an inter has etiam recensendæ, quæ continentur in mirabilis Vita Venerabili Virginis Marine de Escobar.

9. **E**T si revelationes à DEO privatim hominibus Sanctis in novo Testamento factæ, sint innumerabiles, cum pauculi sint ex celebrioribus Sanctis, quibus non legatur Divina Majestas fuisse locuta: quædam tamen sunt prolixius annotatæ, quin & in speciales libros redactæ: de quibus ut generatim feratur judicium, eæ solæ videntur admittendæ, quæ à doctissimis, sapientissimisque simul ac sanctissimis viris diu probatæ, multum excusæ, demum plurimum collaudatæ; ab Episcopis permissæ, ab Ascetis admissæ, ab Ecclesia DEI, non reprobatæ sunt.

10. Antiquissimus ejusmodi libellus est in Bibliotheca SS. Patrum, cui titulus, *Hortus Pastorum*, continens revelationes factas cuidam Sancto Viro nomine Hermeti, cujus libelli tanta olim fuit in Ecclesia æstimatio, ut ejus auctoritate ad tempus Paschati celebrando statuendum uteretur. Exstat & libellus reve-

atlonum cujusdam Fratris Raimundi, itemq; B. Amē-
 dei, aliorumque virorum; ad quos reduci possunt etiā
 Epistolæ S. Francisci de Paula. Sed longè celebriores,
 quia ad sanctitatem, & tenerrimam ergo DEUM pie-
 tatem inflammandam longè opportuniore sunt, reve-
 lationes Sanctarum Mulierum, quas inter auctoritate
 eminent, grande volumen S. Brigittæ. Has videntur
 proxime sequi Dialogi cum DEO Sanctæ Catharinæ
 Senensis. Celeberrimæ præterea, atque à Ludovico
 Blofio, Ioanne Lanspergio, aliisque Sanctis æquè, ac
 eruditissimis Viris laudatissimæ sunt revelationes Bea-
 tarum Gertrudis, atque Mechtildis, quas etiam Pater
 Ludovicus de Ponte, unà cum prædictis, ac cum reve-
 lationibus S. Theresiæ, tanquam primarias, & notissi-
 mas, ac indubitatas, in sua introductione commemo-
 rat. His accedant revelationes, & Epistolæ S. Hilde-
 gardis, itèmq; revelationes S. Elifaberh. Præterea
 vita B. Angelæ de Fulginio Viduæ, & vita S. Magda-
 lenę de Pazzis; itemque vita S. Franciscæ Romanæ,
 Viduæ, nec non B. Mariæ Cegniacensis itidem Viduæ;
 ac vitæ Sanctarum Virginum Ludgardis, & Liduvinae.

11. Post has omnes voluit Divina Majestas sponsæ
 suæ Ecclesiæ veluti pro novo cimelio in ornatum mit-
 tere, & has de quibus agimus admirabiles revelatio-
 nes Venerabilis Virginis Marinæ de Escobar, idque
 ob eas, quas Pater Ludovicus de Ponte in sua superius
 posita introductione refert, rationes; quæ etsi nōdum ab
 Ecclesia eā certitudinē, quā S. Brigittæ, aut S. Catharinę
 Senensis, vel S. Theresiæ acceperint; ob quasdam ta-
 men circumstantias peculiare, majorem etiam præ
 multis aliis merentur fidem.

12. Et in primis ob peculiarem Divinæ providen-
 tiæ dispositionem, quod tales, ac tantos huic suæ fa-
 mi-

mi-

mulæ dederit spiritus Directores ac revelationum ha-
 rum examinatores, ac conscriptores, idque ex duobus
 doctrinæ laude in Ecclesia præcipuis Religiosis ordini-
 bus, nempe Prædicatorum, & Societatis Jesu, ex qua
 post alios quatuor pios, & graves viros fuit quintus
 ejus Confessarius P. Petrus de Leon., vir doctissimus,
 & piissimus; qui non contentus omnem adhibere dili-
 gentiam in revelationibus, quæ tunc huic Venerabili
 Virgini accidebant, excutiendis; insuper consulebat
 alios Patres in Domo Professorum Societatis JESU,
 Vallisoleti, eisque ad plures dies trutinanda dabat,
 quæ jussu ejus ipsamet Venerabilis Virgo conscripse-
 rat: qui demum, sua, & omnium consensu, omnia secu-
 ra, & verè Divina esse agnovit. Huic successit incom-
 parabilis ille vir à Sanctitate, & doctrinæ Asceticæ ex-
 cellentia Orbi notus P. Ludovicus de Ponte, Theolo-
 giæ Doctor, ejusdemque per aliquot annos professor,
 ac deindè supremus Vallisoleti studiorum Præses: qui
 ob suos libros tenerrimâ pietate simul, ac exquisitâ
 Theologiæ Mysticæ cognitione plenos, sæculi sui Ber-
 nardus à viris præclaris appellatur. Hic ergò vir à Spi-
 ritu Sancto tam illustratus, totos 30. annos Venerabi-
 bili huic Virgini à Confessionibus, toto eo tempore in
 examen eorum, quæ divinitus tunc cum illa fiebant,
 intentus, non solum ea tanquam verissima, & nulli il-
 lusioni, aut fraudi permixta agnovit, nec solum ea ma-
 gno labore conscripsit, ac digessit, verum etiam præci-
 puam partem futuræ suæ in Cœ. is gloriæ ob hunc librū
 speravit, adeò ut cum divinitus horam mortis suæ præ-
 scivisset, perrexit usque ad pauculas ante mortem
 horas, nempe ad ipsum quodammodo lethalem ago-
 nem, ac ultimarum virium defectum, hæc ipsa Vene-
 rabilis Virginis Marinæ, tunc adhuc viventis, gesta, ac
 nar-

narrata ordinare, & annotare; quasi nullam aliam putaret se posse pro felici morte obeunda præparationē DEO acceptiorem adhibere. Et verò, quàm vir ille fuerit sibi ipsi de sufficienti quoad hæc dignoscenda peritia conscius, patet ex admirabili illo casu, quem ipsemet refert in vita Ven. Virginis Marinæ fol. 1. c. 19. S. 2. Quod cum existente Aulâ Regis Hispaniarum Vallisoletî, fuissent Venerabilem Virginem aliqui Angeli allocuti, ut quasdam personas faceret ad quædam publica officia promoveri, eò quod id esset è gloria Divina futurum; ipsaque id P. Ludovico Confessario suo exposuisset: noluerit ipse consentire, ob certas, & graves rationes. Cumque iterum iidem Angeli apud Virginem prò eodem negotio instarent, asserentes nihil eorum, quæ P. Ludovicus metueret eventurum, nihilominus ipse in sententia perstiterit, iudicium suum iudicio Angelorum præferendo. Et tamen hic tantus vir, quantoperè supexerit Venerabilem Virginem Marinam, patere potest ex lib. 2. cap. 25. ubi sic loquitur: *Revelationes, ac visiones recēsebimus de modo, quo re ipsa, & verè Christus Dominus existit in Sacramento, quas mihi enarravit, deditque scriptas dum docerem Theologiam anno 1595. in nostro Collegio Vallisoletano. Docebam autem tunc materiam de Eucharistia, atque hoc punctum de transubstantiatione. Referebat mihi id talibus verbis, & cordis affectibus, ut obstupescens, conferendo meas tenebras cum tanta luce; dicerem Confiteor tibi Pater, Domine Cæli, & Terræ, quia abscondisti hæc à sapientibus, & revelasti ea parvulis. Ita Pater, quoniam sic placitum fuit ante te.*

13. Hujus tanti viri vices quandoque frater ejus germanus P. Fr. Andreas de Ponte Ordinis Prædicatorum, ut itidem virtutis, ac doctrinæ eximiæ, supplebat

bat in confessionibus, & revelationibus excipiendis; qui & ipse maximi has revelationes faciebat, prout de eo narrat P. Ludovicus. Sed, & aliis quibusdam præclaris ex S. Dominici familia viris nonnunquam confitebatur, ac cælestia hæc secreta manifestabat, prout videre est l. i. c. 32.

Alterum argumentum certissimæ harum revelationum veritatis est vita ipsa Ven. Virginis Mariæ, Sanctitate, & omnis generis virtutibus heroicis fulgentissima; de quo cum P. Ludovicus de Ponte in sua introductione supra relata præclarè differat, non est; cur hic amplius exaggeretur.

14. Tertium argumentum itidem à P. Ludovico inductum, est ipsa excellentia harum revelationum undique divinum quid spirantium. Tanta profecto, tamq; sublimia in eis traduntur ad virtutes altissimas, ad discretionem spirituum, ad gubernationem animarum, pertinentia lumina, & documenta, ut omnes mundi Doctores, sinè speciali, ac extraordinaria, & sublimi Spiritus Sancti illuminatione, nullo modo, solo lumine naturali Scientiarum tale quid excogitare, multoque minus omnes Hæretici, aut quicumque impostores, quocumque etiam malignorum spirituum auxilio confingere possint. Videatur vel solus *liber 5. à c. 22.* ubi ex professo tractat doctrinam altissimarum virtutum, & gubernationis Animarum.

15. Quartum argumentum est à valde specialibus circumstantiis, temporis, & loci, aliisque in quibus hæc revelationes acciderunt. Sciendum namq; est. Virginem hanc in ea tempora incidisse, in quibus universa Hispania, fuit gravissimè adversus mulierum revelationes exulcerata, eò quòd paulò antè non modò populus, verum, & viri ex omni statu summi, ipsique scientia-

tiarum, & Academiarum, quin, & Ecclesiæ pariter, ac
 Aulæ regiæ togâ Sagòque Principes, à muliercula qua-
 dam Dæmoni devota Ulyssipone, pudendam planè
 passi fuissent imposturam, tam acerbo sensu doloris, ut
 is etiam putetur viro cuidam magno vitam extorfisse,
 qui tam propudiosæ suæ illusionis verecundiam non
 potuerit sustinere. Cùm ergo ad ea ipsa tempora Ven.
 Virginis Marinæ revelationes cæperint propalari, ne-
 cesse est omnem odiorum, ac acerbissimarum linguarū
 procellam in eam fuisse conversam, ut omnia ejus ge-
 sta, dictave, ac omnes visiones essent omnibus susce-
 ptissimæ, atque in earum omnium reprobationem, quin,
 & detestationem, propenderent universi. Et tamen post-
 quam, & in conspectu Tribunalium, & Inquisitionis, &
 in præsentia ipsorummet sapientissimorum Regum, to-
 tiusque Aulæ Regalis, & in oculis Universitatum; ver-
 bo, in luce totius Hispaniæ revelationes hæc fuissent fa-
 cilè 40. annis, continuatæ, divulgatæ, trutinatæ, exa-
 gitatæ, uno quodammodo ore omnium tam sæculariū,
 quàm Religiosorum Doctorum, Inquisitorum, Episco-
 porum, Universitatum, sunt pro Sanctis, & Cælestibus
 agnitæ, collaudatæ, proclamatæ: adeo ut in quadam
 post ejus mortem concione non nemo Ecclesiastes, vel
 hinc eam vere sanctam, verè à DEO Divinis revela-
 tionibus honoratam cum plausu Auditorum probave-
 rit, *quia in hoc, inquit, cōsentiūt etiam illi ordines religiosi,
 qui alioquin, ubi possunt, solent, & quasi conātur dissentire.*

16. Quintum argumentum est ab ingenti hujus
 etiamnum viventis Virginis apud summos viros æsti-
 matione, & auctoritate. Societatis Nostræ Præposi-
 tus Generalis P. Claudius Aquaviva, vir inter suæ
 ætatis sapientissimos meritò recensendus, ejus apud
 DEUM præcibus statum Societatis universæ commen-
 da-

davit. Patres Hispaniæ Visitatores ex eadem Societate in rebus difficilibus ad ejus apud DEUM opem, quin, & ad ejus consilia, & divinitus reddenda responsa recurrerant. Ipsa Regi Hispaniarum Philippo Tertio binas DEI jussu misit Epistolas, de negotio Immaculatæ Cõceptionis Beatissimæ Virginis Deiparæ: ut, & ad R. P. F. Dominicum Pimentellum Provinciale Hispaniæ Ordinis Prædicatorum, postea Episcopum Conchensem, & Sanctæ Ecclesiæ Romanæ Cardinalem. Quin, ex eodem divino jussu scripsit hac de re ad ipsummet Reverendissimum ejus ordinis Generalem, bono, prout ipsa divinitus intellexit, successu. Ejus præcipuè intuitu imposta est Concionatoribus per Hispanias lex, ne sermonem ad populum incipiant, nisi prius laudem Immaculatæ Conceptionis Beatissimæ Virginis Mariæ pronuntient. Ipsa instruebat suos proprios Confessarios, ipsumque P. Ludovicum de Ponte quomodo regendæ essent anime, & spiritus discernendi. Instruebat etiam Præsides ac Superiores Religiosorum de modo suos subditos ad DEI beneplacitum gubernandi, prout videre est l. 5. ac specialitèr in Epistola ad Provinciale Hispaniæ Ordinis Prædicatorum An: 1599. ibidè c. 31. relata. Denique apud ipsum supremum Ecclesiæ caput, operâ ejus, effectum est, ut in Ecclesiasticos factos referretur sollemnis memoria. S. Joachimi Patris Sanctissimæ Virginis, ob quam ab ea navatam operam S. Anna gratias ei coràm spectabilis retulit, & in universam Ecclesiam ingentia pacis bona sunt consecuta divinitus, prout habetur l. 4. c. 8.

17. Non erit etiam superfluum apponere sensum P. Roderici de Arriaga, à Theologicis suis tomis per orbem clari, quem sæpissimè ipsemet audivi magnificè de Venerabili Virgine Marina, ita loquentem, ut

Pragenſi in Collegio noſtro paſſim diceretur, quamprimū fieret mentio Venerabilis Marinæ, mox P. Arriagam fieri tam eloquentem, ut nullum finem eam laudandi inveniret; dicebat ipſe intèr cętera, ſe coram illa ſacrum ſępius celebraſſe in ejus cubiculo, eique venerabile Sacramentum porrexiffe, quo ſumpto ipſa ſingulis vicibus per dimidiam horam formoſiſſimę puellę vultu apparuiſſet, tametſi alioquin reliquo tempore eſſet rugoſa jam vetula. In illo etiam cubiculo, tametſi omnes fenestrę eſſent occluſę, & obmuratę, (eò quòd ob oculorum vitium lucem non poſſet ſuſtinere,) adeoque valde tenebricoſo, ſemper tamen ajebat auram fuiſſe ſimilem illi, quę in vere ſentiri ſolet in quopiam amœno prato.

18. Sextum argumentum eſt ab eximiis fructibus, quos hæc Venerabilis Virgo ad gloriam DEI protulit quos quidem infrà ſeorſim recenſebo, unicum nunc commemorare contentus, quòd ipſa ſit fundatrix Ordinis Virginum S. Brigittę quem in Regna Hiſpaniæ induxit, novaſq; ei regulas, DEI monitu, nationi Hiſpanicę accommodatas præſcripſit, prout legere eſt *lib. 5. c. 20.*

§. III.

*Quare DEUS in his revelationibus utatur tantis
erga ſuos blanditiis.*

19. **Q**uemadmodum reliqua ſua omnia attributa vult Divina Majeſtas ſuis creaturis innotescere, ita vult quoque eis innotescere, ſui amoris omni in genere perfectionem

nem infinitam. Cùm ergo eam, quæ in amore Gubernatoris ergo suos subditos, in amore Parentis erga filios, in amore Pastoris erga suas oves; in amore Fratris erga suum fratrem, in amore Magistri erga suos discipulo, in amore Domini erga suos servos, quin, & in amore Filii, erga suum Patrem, & Matrem, cum inquam omnem eam, quæ in his amoribus relucet, perfectionem, in vario suo erga creaturas, amore, longè eminentissimo modo contineri, diversis, ac multis jam ab Orbe condito modis manifestasset; necesse etiam erat, ut aliquando, ostenderet bonum illud, quod in amore, blando, qualis præcipuè est inter matrem, ac proles parvulas, inter gerulam, vel nutricem, ac ejus lactantem; inter sponsum, & sponsam, Amori suo non deesse: cum ipse re vera, non solum noster Dominus sit, & Magister, sed etiam Pater, & Mater, & Nutrix, & gerula, & Sponsus animarum nostrarum, nec in attributo amoris blandi minor, quàm in ullo alio attributo.

20. Manifestum est ergo debuisse in mundo exstare non minora, nec minus omnem nostrum captum excedentia miracula blanditiarum DEI erga creaturas, quàm exstant miracula Sapientiæ, Omnipotentia, Justitiæ, Misericordiæ. Manifestum prætereà est, longè magis novo, quam veteri Testamento has blanditias convenire; utpotè cum vetus lex timoris fuerit, & severitatis, nova verò sit lex gratiæ. Imò verò hæ tantæ à DEO blanditiæ sunt unum ex præcipuis signis veræ Ecclesiæ longè super veterem Synagogam elevata; adeò, ut nisi cælestes hæ blanditiæ nunc invenirentur, videretur DEUS Prophetas suos fefellisse, per quos pridem prædixerat, & specialissimè in libro Canticorū explicaverat, quantis erga sponsam suam Ecclesiam, esset quondam blanditiis usus; quas quidem qui ibi

legit, non potest quin obstupescat illum excessum, quē in nullo terreno sponso ulla unquam ætas vidit; quia videlicet DEUS prout in omni genere entis, ita, & in ratione blandi amoris, omnem possibilem creaturam in infinitum excedit. Indè est, quòd in illo divino epithalamio tam exoticæ, ac planè obstupescendæ inveniuntur similitudines, & comparationes; ad eum modum quo nimis ardentibus Amasiis, dum in suo æstu amoris hærent, nulla metaphora satis est ad declarandum suum ergà dilectam tenerrimum amorem. Cùm ergo harum omnium in veteri testamento prænunciarum blanditiarum copia debeat in Ecclesia DEI apparere, juxtà illud Esaiæ 66.v. 12. *ad ubera portabimini, & super genua blandientur vobis, quomodo si cui mater blandiatur, ita ego consolabor vos*: planè necesse est, ut eas aliquibus in novo Testamento exhiberi palàm innotescat. Quod profectò quisquis consideraverit, mirari desinet, quascumque in revelationibus Sanctarum legerit cœlestes blanditias, cum, & omnes non excedant eas, quæ in Canticis sunt prædictæ. Quod si quibus blanditiæ hæc adhuc displicent, quanto magis displiceret, si legerent D. DEUM ita Virginem quampiam Sanctam adamavisse, ita ei blanditum esse, ut diceret: *O quam pulchra es Amica mea! tota pulchra es! oculi tui sicut piscinæ in Hesebon, nasus tuus sicut Turris Libani, guttur tuum sicut vinum optimum*; & his similia, quibus se Sponsus Cœlestis quodammodo defatigat, ut blandissimum suum erga animas nostras affectum satis declaret. Nimirum hi sunt, de quibus diceret S. Augustinus: *Da amantem, & intelliget quid dico*: quia quæ ex corde frigido prolata essent inepta, ea suum habent decus, quādo ex corde affectibus inflammato præcedunt. Neque enim ille magnopere amat,

qui

qui adhuc vulgaria, & consueta loquitur, ita ut appareat eum omnia verba præmeditari: in tali enim nec dum affectus dominatur; at qui amore totus incenditur, ille ea loquitur, quæ non debent ad rigorem ordinariû prudentiæ, & ad libellam omnia cautissimè perpendicularis rationis, examinari; alioquin nunquam dixisset S. Augustinus: (quod passim dixisse fertur:) *O DEUS! Si ego essem DEUS, & tu esses Augustinus, mallem ego esse Augustinus, ut tu esses DEUS!* nunquam Sãcti se Dẽmonibus omnibus peiores reputarent; nunquã ad tam mira obsequia cæcæ obedientiæ intellectum submitterent; quæ quisquis frigidus ipse consideraverit, aut solum intellectum, non verò affectum respexerit: nunquam ut approbet inducetur: Sapiens est illud effatum; amorem ad ea, quæ facere non potest aspirare: amorem excessibus vivere: amorem esse cecum: ut nolit ab oculis intellectus terminos sibi statui; sed eò evolat, quò intellectus sibi relictus, non præiret: ita ut extrã impetum amoris facta, notam imprudentiæ non evaderent; quæ tamen in æstu decori, ac honesti amoris facta, decent, ac placent: imò nisi fierent, amor non esset vehemens, nec dilecto innotesceret. Huc pertinet illud Agesilai Regis cum suis filiolis in arundine equitantis, responsum: *nescitis quid sit esse Patrem.* Quin, & hinc ortum habuit ipsa Christi Domini pro nobis mors, & passio, verè excessus amoris. Unde B. Jacoponus cum ei sese amore Christi Domini in cloaca voluntanti Christus Dominus conspicuus utrum stultizaret exprobrasset, opportunè respondit: *Tu potius, ò Domine, tu magis stultizasti, quando amore mei, tam miseri hominis, patibulum inter duos latrones ascendisti.* Et propterea ipsemet Christus Dominus Ven. Virgini Marinæ ad tantos favores attonitæ anno 1612. 20. Maii prout scri-

scribitur l. 2. c. 21. §. 4. dixit: *Noli obstupescere, me hoc facere, propter unicam animam. Seis enim, ac fide credis, majora, quae pro omnium salute feci: & si opus esset facerem pro una illarum.* Aliàs prout habetur l. 1. c. 3. §. 3. dicenti, quòd tanta vix legantur contigisse Sanctis, respondit: *ergò ne mea potentia est alligata solum ad id, quod feci? Iterùm alias obiicienti: Domine quis unquam crederet tantas, ac tam mirabiles gratias? Respondit: quare non crederentur? Nonne fuit magis mirum, quod sim factus homo propter homines, & tantum illorum causa fuerim passus, quodque vobiscum manserim in Sacramento Altaris? Item cum eam in lecto decumbentem vellet propriis manibus sublevare, ipsaque huic dignationi valde reluctaretur: Adverte, quid est plùs, an quòd hoc tibi faciam, quòd me juvante consurgas, an verò, quod maneam in Sanctissimo Sacramento, ut me sumant ij, quos ego amo, propter quos etiam sumor à tot malis Sacerdotibus, & secularibus?*

21. Et re vera si Evangelium perpendamus, & in eo Christum Dominum ad pedes Judæ prostratum, à Demone ad montem deportatum, à Judæis consputum, colaphizatum, denudatum, irrisum, flagellatum, in patibulo suspensum consideremus; evanescet omnis illa nostra opinio, quà dignationes Sanctis in Ecclesia exhibitas, DEUM dedecere arbitramur, aut ne pariant contemptum, veremur; Cessabit, & illa nimia admiratio, quòd in his Sancti se reciprocè ergà Deum tam blandè gerant, & tam mira mutuae confidentiæ exhibeant specimina: neque enim sine his satisfaceret blandi amoris perfectioni. Quanquam etiam extra similes revelationes, multi Sancti blandissimè cum DEO egerunt, ut patet in meditationibus SS. Augustini, & Anselmi, in jubilo S. Bernardi, & vel maximè in illis can-

tilenis, ac ritibus, quos Ecclesia in festis Natalitiis erga Christum Dominum adhibet, ubi Christum Dominum in cunis agitari, Angelos ad pulmentum coquendum destinari planè non ferrent, aut cachinnis exciperent illi, quibus blanditię illę in revelationibus Sanctarum, tam vicinę fabulis anilibus, aut Comędiis videntur.

22. Specimina nimirum quędam, & pręludia hęc sunt futurę quondam in Cœlis cum DEO familiaritatis, ubi Christus Dominus *transiens ministrabit suis*, cujus etiamnum *delicię sunt esse cum filiis hominum*. Qui si amore nostri victus, nostra non est dedignatus assumere tædia, & tristitias; cur, & nostras blanditias dedignaretur? Qui nos redimit sanguine, dedignabitur suas electas animas sibi annulis desponsare, torquibus, floribus, monilibus exornare, variis vestimentis condecorare? satis id profectò testantur ea, quę in Breviario Romano S. Agnes ab hoc suo Cœlesti Sponso deliciosè sibi, haud dubiè in aliqua visione, contigisse enarrat. *Mel, & lac ex ejus ore suscepi, & sanguis ejus ornavit genas meas. Dextram meam, & collum meum cinxit lapidibus pretiosis. Tradidit auribus meis inestimabiles Margaritas. Circumdedit me vernantibus, atque coruscantibus gemmis. Ejus mihi organa modulatis vocibus cantant. Annulo fidei suę subarrhavit me; Induit me cyclade auro texta, & tanquam sponsam decoravit me corona. Ostendit mihi thesauros incomparabiles, quos mihi se daturum repromisit.* Quibus quidem similima in vita Ven. Virg. Marinę passim reperiuntur.

23. Denique si Dæmon ipse tam promptus, quandoque suis adest, eisque se exhibet familiarem; dubitari ne potest quin infinities propensior sit, ac paratior ad omnem DEUS nobiscum familiaritatem? Neque enim

enim Dæmon id ipsum ullo, nostri amore, sed solum
quâdam affectatione imitationis DEI facere putandus
est, prout in rebus omnibus Simiam Divinitatis agere
affectat.

§. IV.

*Quare ejusmodi Revelationes mulieribus potius
præstentur, quàm Viris?*

24. **N**Ego in primis certò constare pluram
DEUS mulieribus, quàm viris revelet,
præsertim cum revelationes non sint unius
generis, prout habemus ex D. Thoma 2.2.q.174.a.2.&
3.ubi docet excellentissimum modum prophetiæ, ac re-
velationum. quique à solo DEO (q.172.a.5.ad 2.) non
verò à Dæmone præstari possit, esse eum per quem ali-
qua supernaturalis veritas conspicitur secundum intel-
lectualem veritatem, non per similitudinem corpora-
lium rerum, secundum imaginariam visionem, adeòq;
non per phantasiam; atqui ea, quæ nullo modo sub-
sunt phantasiæ, non sunt enarrabilia, aut certè non
possunt propriis verbis explicari, sed solum per quas-
dam planè ineptas, improportionatas, & insufficientes
similitudines: prout videre est in revelationibus B. An-
gelæ de Fulginio l.1.ubi frustra laborat, quin, & ejus
Confessarius, in explicando debite quidnam viderit,
quando quadam vice, certo quodam modo DEUM se
vidisse narrat. Patet hoc in Apocalypsi S. Joannis, ubi
plurima sunt ideò obscurissima, quia per similitudines
imaginarias, seu tales, quales phantasia nostra potest
capere explicantur, & indicantur profunda mysteria,
non

non imaginabilia, sed solum intelligibilia. Ita in vita Ven. Virginis Marinae l. 3. c. 1. 8. 1. valde est admirabilis visio, ubi post alia, dicit Ven. Virgo, *quale sit hoc secretum admirabile, nec suppetunt verba, neque reperitur ullus creatus intellectus, qui possit sufficienter declarare. Deus det cui voluerit, ut id experiatur, & agnoscat ita esse.* Cum autem sæpius ibi Ven. Virgo utatur similitudine maris, & littoris, subdit: *Voco autem littus, egressum ex hac immensitate; non quod ibi viderim mare, vel littus, aut aliam speciem corpoream.* Deindè §. 4. jussit DEUS conscribere quomodò anima in Divinam caliginem absorpta se habeat, & quod tunc loquatur, *ea phrasi, ac sensu quo illic agitur.* Ex quibus apparet, quod illa non sint nobis satis exprimibilia. Et propterea tales ita ad solum intellectum pertinentes revelationes, sunt aliis hominibus, præter eos, quibus fiunt, ferè inutiles, eo quod non possint enarrari, ita ut etiamsi in libros referantur, vix ab ullo intelligantur. Sunt tamen eatenus utiles, quatenus videndo tanta, & tam imperceptibilia dona à DEO Sanctis præstari, excitemur ad sincerum ejus Majestati præstandum obsequium. Insuper Sanctus ille, qui revelationibus illis intellectum habet tam illuminatum, redditur valdè aptus ad præclarissima tradenda documenta, quibus in Sanctitate, & omni spiritali necessitate diriguntur. Cum ergo viri Sancti præ sanctis mulieribus excelluerint in gubernanda Ecclesia, atque in omnigena dirigendi spiritus doctrina, facilè credi potest, eos, quàm plurimas merè intellectuales habuisse revelationes, quas tamen ideo literis non tradiderint, quia nec satis exprimere potuerunt, nec sperarunt se satis ab aliis intellectum iri.

25. Sed quod ad revelationes phantasię operâ peractas attinet, videntur sanctis mulieribus frequentiores

accidisse, cum longè plures sint conscriptæ. Quod quidem mirum non est, cum Philosophi norint, fœminas in imaginatrice vî præcellere: Sciunt autem Theologi, quod gratia divina naturæ se accommodet, itaut in Angelis operetur ad quandam correspondentiam, & quasi proportionem naturæ Angelicæ; in hominibus verò accommodet se naturæ humanæ. Deindè in viris sit modo quodam virili, in fœminis fœmineo; sicut in Amos Propheta pastoritium quid apparet, quandò è contrario Daniëlis Prophetia, undique aulam, & quiddam regale spirat. Hinc fœminis non datur spiritus Apostolicus ad percurrendas gentium provincias, nec ad concionandum, aut Hierarchiam Ecclesiæ gubernandam; ut proindè mirum non sit, quod vicissim detur eis, præ viris, abundantia spiritus præcum, & orationis, ac tenerrimæ devotionis.

26. Jam ergo clara est ratio cur erga Sanctas mulieres tanta divina Majestas dignetur uti blanditiis, quia videlicèt, cum juxta suam sanctissimam voluntatem, quod in Canticis Canticorum pronuntiare dignatus est, statuerit omninò Ecclesiæ manifestare infinitatem sui tenerrimi amoris, & attributi divinarum blanditiarum, ubi quæso aptius blanditias illas exercet, quàm erga sexum planè ad blanditias natum? aut erga quem aptius assumet personam Sponsi, quàm erga Sanctas Virgines. Ipsamet hoc agnoscit Ecclesia, dum Sanctimoniales specialitèr ornat titulo Sponsarum Christi.

27. Et verò in hac vita satisfaciendum est etiam phantasiæ, cui nunquam persuadebitur blanditias inter duos grandes viros, aptè adhiberi; itaut alter alterum compellet: *columba mea: aurora mea: ecce tu pulchra es: cum ergo sciamus Christum Dominum esse virum, Deum verò ipsum semper etiam sub sexu virili; imò sub*
figu-

figura viri grandævi concipiamus; planè phantasię nostræ non satisfieret, si inter eum, & virum quempiam Sanctum, tenerrimas illas Canticorum blanditias mutuò in quapiam visione intercessisse audiremus. Si quidem hos, verba potiùs gravitatis plena, & autoritatè spirantia decere arbitramur. Non diffitemur tamen, posse à viro quocumque etiam gravissimo blanditias, & verba teneritudinem redolentia non ineptè adhiberi erga suam sponsam, aut etiam erga tenerum quempiam suum filiolum, vel quemvis alium puellum.

28. Et propterea ut nobis se divina Majestas etiã in hoc accommodet, si quando ejusmodi blanditiis vult Sanctos viros dignari, tunc eis se Christus Dominus in specie infantis, aut pueruli exhibet, ut detur reciproca teneritudini locus. Quin, & illud animadvertum est, quod ipsa SS. Virgo Deipara potiùs fuerit solita cum iis conversari, eò quòd sic in persona, vel matris, vel sponsę potuerit cum eis agere bládissimè. Hinc quoque ortum est, ut Christus Dominus nunquam legatur sibi annulo desponsasse in sponsum, vel sponsam ullum Sanctum virum; sed bene permultas Virgines; quando è contra SS. Virgo Mater Dei nullam sibi desponsavit Sanctam, sed Sanctos, ut S. Edmundum. Quod si quando Deus, velit sibi virum desponsare, assumit personam fœmineam Misericordiæ; vel Sapientię, &c. prout factum est erga S. Joannem Eleemosinarium, B. Laurentium Justinianum, Henricum Amandum Susonem, &c.

29. His sic stabilitis, nihilominùs ipsamet divina Majestas adhuc aliam causam assignare dignata est, dũ S. Theresiæ, cur sibi misericulę fœminæ, & non potiùs Primariis Academiarum Doctoribus, tam familiaritè colloqueretur, interroganti, respondit: *Doctoribus illis*

non vacare, propter tot quos perlegendos assumunt libros.
 Ex quo divino responso profectò apparet, ipsosmet vi-
 ros sibi obstare, utpotè aliis nimis intentos; quando
 interea sexus foemineus præcipuâ curâ soli DEO attē-
 dit. Accedit, quod ex divinis habeamus litteris, cum
 simplicibus esse Dei fermocinationem. Mirum ergò nō
 est, quod non solum mulieribus præ viris, sed etiam
 idiotis præ eruditis talia mysteria innotescant: adeò
 etiam voluerit DEUS, quandoque per foeminas inno-
 tescere quædam, quæ universam Ecclesiam concerne-
 bant, quale fuit, & illud, quod per S. Luciam Virginem
 Martyrem Syracusanam revelaverit finem imminere
 immanissimæ illiusâ Diocletiano excitatę persecutio-
 nis. Sic Sanctus Franciscus Xaverius ex studiis, quibus
 in Parisiensi Academia vacabat, fuisset avocatus, &
 consequenter Indiæ hoc Apostolo caruissent, nisi sorori
 ejus, quantus esset in vinea Domini operarius futu-
 rus, fuisset divinitus indicatum. Sic Societas Jesu, per
 S. Ignatium tanto fructu in Ecclesia DEI erigenda, fuit
 prius ab aliquot Sanctis mulieribus prævisa, & ab eis
 prænuntiata.

§. V.

*Quomodo fiant Coelestes hæ re-
 velationes.*

30. **T**Riplex est à S. Thoma 22. q. 173. a. 4. modus
 descriptus. Primus quando ipsis sensibus
 exterioribus aliquid percipitur; prout Da-
 nieli apparuit manus sribens in pariete, & sæpius vo-
 ces variæ sunt audita. Secundus quando solâ imagina-
 tio-

tione aliquid percipitur; prout fit per somnia, & prout sunt pleræque omnes, quas descriptas habemus, revelationes plene corporeis, quas phantasia percipit, similitudinibus. Tertiüs, quando per solas species intelligibiles soli menti, & intellectui aliquid imprimitur; prout factum Salomoni, & Apostolis, de quo jam diximus §. precedenti. Primus autem modus est facilis, & cognitioni obvius. Medius ille habet difficultatem. Fit ergo ille, prout docet S. Thomas 22. q. 172. a. 2. o. vel per novas species imaginarias phantasiæ impressas, (prout fieret si alicui cæco nato divinitus imprimerentur in imaginatione species colorum) vel per hoc, quod species jam antea per sensus acceptæ, divinitus ordinentur, & trāsmutentur diversimodè in ordine ad id, quod est ab anima illa intelligendum. Sicut enim ex diversa ordinatione earundem literarum, accipiuntur diversi intellectus, ita etiam secundum diversam dispositionem phantasmatum resultant in intellectu diversæ species intelligibiles. Hoc autem potest utrumque fieri, tam in vigilia, quàm in somno.

31. Hinc jam facilè solvitur, ea, quam quidam obiiciunt, difficultas; quod videlicet hæ Sanctorum revelationes videantur somniis simillimæ, atque ideò appareant ridiculæ: nam re ipsâ verè aliquando fiunt in somno, prout contigit SS. Patriarchis Jacobo, & Josepho; & alias semper fiunt modo somniis non dissimili, prout loco citato insinuat Princeps Theologorum. Unde etiam iste modus est obnoxius illusionibus Dæmonum, potestque etiam ex morbis contingere: adeoque indiget accurato examine, ut spiritus divinus à spurio discernatur.

32. Est tamen modus iste in hoc præ aliis utilis, quod talis revelatio possit facile per modum Historiæ
lit-

litteris tradi, prout in se ipsa gesta est; tametsi sæpe lateant profundiora mysteria, prout patet in Apocalypsi S. Joannis; quæ quidem videtur magna parte facta in imaginatione, & modo quodam somniis non planè ab simili.

33. Neque tamen dubitandum est, quin sæpe interveniat modus ille primus, quo re vera sensibus externis ea ex quibus cõstat revelatio, percipiuntur; prout cum Ven. Virgine Marina sæpiùs contigisse certum est.

34. Sed præcipua restat difficultas, num Sancti re ipsa verè corpore adsint ibi, ubi aliqua percipiunt: ut quando Ven. Marina toties narrat se fuisse in Cœlo, atque in diversis terrarum Provinciis, aut Templis, vel domiciliis, &c. Habet hanc difficultatem S. Doctor 22. q. 175. a. 6. ub tractat locum S. Pauli 2. ad Cor. 12. *sive in corpore, sive extra corpus, Deus scit;* & respondet non posse hanc quæstionem satis detèrminari, cum ipsemet S. Paulus hæc ignoraverit. Unde meritò, nec à me, nec ab ullo in carne, peti debet, ut quæstionem hanc planè decidamus.

35. Quod tamen ad Ven. Virginè Marinam specialitèr attinet, fuit ipsa sæpissimè unà cum corpore ad diversa loca translata, cum ipsamet id expressè sæpiùs asserat; & intrà ipsum cubiculum ordinariè etiam spectantibus hominibus, solita sit Angelorum ministerio levari ex lecto, prout ejus necessitas corporalis exigebat. Sed an etiam in Cœlum fuerit aliquando cum corpore translata, nec ipsa satis exprimere mihi videtur, nec aliundè colligere porui; cum nullibi declaretur, an corpus ejus tunc, & quidem quandoq; per plures dies à lecto abesse fuerit animadversum.

36. Qui plura de modo revelationum, & raptuum scire velit, legat S. Thomam 22. q. 171. usque ad 175. inclusivè.

37. Ne-

37. Neque tamen dissimulare volo in hac Ven. Virginis Marinae vita, esse quid hoc in puncto præ aliis revelationibus admirabile, prout præter loca alia, habetur etiam l. 3. c. 13. & 14. ubi Christus Dominus animam ejus ex Cœlo ad eam detulit, tanquam quid ab ea distinctum, dixitque eam esse partem superiorem animæ. Sed planè stupendum est quod habetur c. 14. §. 3. quomodo superior pars animæ habitans in Cœlis salutaverit advenientem ad Cœlum partem inferiorem ejusdem animæ §. 4. Cùm pars inferior rediret in terras, pars superior remansit in Cœlo. Deinde §. 5. putat ipsamet Ven. Marina, fuisse in Cœlis coniunctas, suam animam, & suam naturam, seu suam partem superiorē, & inferiorem. Quæ omnia puto esse emblematicè intelligenda, ut exprimatür quomodò, cogitationibus, & corde possimus per divinam potētiam ita DEO inhærere, ut tamen his inferioribus naturæ operationibus tunc etiam adhuc sufficiamus; sed tamen facilè admitterim, me non esse sufficientem ad tantas DEI gratias explanandas, cum hæc sit gloria DEI, ut omnem nostram capacitatem opera ejus excedant.

§. VI.

*Qui sint apti ad legendum cum fructu tales
revelationes.*

38. **U**T suus his Cœlestibus revelationibus fructus constet, advertendum est, non prò omnibus vulgari, cùm non desint quidam ita dispositi, ut noxiæ potius eis essent futuræ, quàm salutaris; prout nec Sacræ Scripturæ promiscua
lectio

lectio omnibus expedit, adeò ut nec in Religiosorum tricliniis super mensam omnia quæ in ea continentur, prælegantur.

39. In primis ergò non porrigendæ hæ reuelationes hæreticis iuxta Divinum Christi Domini monitum: *Nolite Sanctum dare canibus*. Ipsi enim hæc præciosissima Catholice Ecclesie cimelia foedissimè discernerent, conculcarent, & scurrilibus suis diæteriis, ac fannis (prout à Patriarcha suo Martino exemplum acceperunt) defædarent, cum nec ipsi Sacræ Scripturæ, ac in primis Sacratissimo, illi Coelestis Sponsæ in canticis Epithalamio parcant; Sed illud in profanis suis nuptiis, carnalibus suis deliciis adaptent, ac primo incitamento suæ libidinis adhibeant. Nihil eis occurrere potest quam carò, quàm cœnum, quàm fœtor; quem in colloquijs, in picturis, in libris exhalant. Lutheri fuit spiritus omnia negare; ut hodieque Lutheranismus præcipuè fundetur super hanc maximam; *plus potest unus stultus negare, quàm centum sapientes probare*. Et propterea Lutherani post quantamcumque demum disputationem, evidentem probationem, & clarissimam demonstrationem, semper adhuc obstinatè, planè quasi ad tantam lucem cæci clamant, & ingeminant, sibi denique non videri. Mirabile autem est, quòd cum eò sint imprudentiæ progressi, ut in rebus ad salutem æternam spectantibus eis persuadendis, nulla eis testimonia, nulla signa credibilitatis sufficiant, adeòt pro libidine sua quem volunt librum pro Canonico suspiciant, quem nolunt, repudient, & ex Sacra Scriptura expungant: fabulis tamen & anilibus nugis facillimè credant, prout ex Calendario eorum perpetuo sunt plena futilibus, quibusdam narrationibus, de novis prodigijs, & portentis, quæ etiam,

etiam, quasi ad tenorem populi, per compita decantant, typis euulgant, nec de his finè nota imprudentiæ putant licitum dubitare. Iusto DEI supplicio in eos, qui sui Martini sordes ausi sunt Ecclesiæ, & omnibus SS. Patribus anteferre.

40. Sed dicet quis, potius ergò tales revelationes non essent typis vulgandæ, ne in scurriles hæreticorum manus incidant; at sic omnes etiam Monachorum ordines, eorumque vestes, omnes item cæremoniæ, ac libri rituales, plurimorum item Sanctorum vitæ, aliaque innumera essent abroganda, quia hæretici suæ sibi inde faciunt materiam scurrilitatis.

41. Secundò non sunt ad harum reuelationum lectionem admittendi homines sceleribus præsertim carnalibus, penitus immergi, *ne Margaritæ proiciantur ante porcos*. Siquidem & his non minus quàm Lutheranis mox se ingerit caro, & omnia hæc cœlestium blanditiarum specimina eis obnubilat exhalatio libidinosa.

42. Tertiò nec sunt revelationes hæ lectu utiles hominibus penitus idiotis, aut quibus nihil penitus de via perfectionis innotuit: hi enim ad omnia hæc planè hærent attoniti, nec aduerterent sub corporalibus his symbolis latere mysteria cœlestia; adeòque ex omnibus nimis ruditèr acceptis, tanquam D E O indignis, non nisi offensionem, & confusionem referrent. Hinc etiam non expedit in quavis lingua vernacula eas dedi.

43. Quartò non sunt etiam his revelationibus legendis apti, quorum aut indoles, aut prava consuetudo est omnibus contradicere, semper aliena carpere, nec quidquam admittere, quod ipsimet experti non sunt. Multòque minus illi qui à spiritualibus abhorrent, ita ut non nisi profana eos delectent, & no-

va, militaria, historiæque non sacræ: Huc etiam pertinere possunt illi, qui ad primum nomen foemineæ revelationis commouentur, & mox; ut ita dicam, aures obturant; Ad quos respexerit Blossius, dum in fine appendicis, ad monile spirituale, postquam locutus est de revelationibus factis S. Brigittæ S. Chatarinæ Senensi S. Mechtildi, & S. Gertrudi, hæc verba subiungit *Liquet, quàm longè adhuc à spiritu DEI sint, qui prædictas revelationes tanquàm somnia muliercularū reiiciunt, & irrident. DEVS illis ignoscat.*

44. Quintò non proficient etiam ex his revelationibus quicumque etiam docti, ac religiosi ordinibus adscripti, qui nihil antea de sublimi, ac delicata via unitivi cum DEO amoris in libris Asceticis, aut vitis extraordinariorum Sanctorum legerunt. Hinc non in quovis cœnobio expedit eas publicè legere, cum primum sit invenire aliquos, qui quidquid non intelligunt, contemnant; quorum autoritate permoti alii, etiam ipsi ab eis avertantur, eas vilipendant, ac planè explodant, sic quoque non sunt proponendæ oſoribus omnis teneræ devotionis, solitis se appellare *solidos*, idest *exsuccos*: nihil nisi essentialia æstimantibus. Ex quibus omnibus patet, nec pro concionibus temerè quidlibet ex eis esse populo proponendum; sed cum delectu, ac præmissâ ferè declaratione, ac explicatione ad mentem auditorum præmuniendam, ne pro sperato fructu risus, vel offensio sequatur. Quòd autem contingat, etiam in doctioribus, quandoque hæc non intelligi, mirum non est, cum non omnes Doctores Theologiæ intelligant etiam Theologiam mysticam, aut exstases, & raptus; quin quandoque nec ordinarium modum contemplationis. Huc pertinet illud, quod Ven. Virgini Marinæ contigisse refer-

fertur l. 1. c. 23. ubi S. Dominico agente iussa est ex sua solitudine egredi ad Monasterium Prædicatorum pro ipsorum aliquo spirituali auxilio; quod tandem fecit successu felici, de quo ipsa §. 2. sic subdit: lib. 1. cap. 23. §. 2. *Aliquot diebus continuabam, quod mihi DEVS inspirabat, eratque, ut exponerem Religiosis, quibus cum agebam, quadam puncta rerum Spiritualium; si quidem hoc magni Theologi, non bene intelligunt, nisi eorum habeant usum, sintque DEO familiares. Dicebam illis, exempli causa, quid sit unio animæ cum DEO, & quos in ea motus & affectus operetur hoc tantum bonum: alias autem, quid sit cognitio sui ipsius, quando illam DEVS per speciale lumen infundit animæ, non absque magna vehementia, & efficacia, & quos adeo admirandos, ac utiles producant effectus, in anima; alias quid sit spiritus, quid agere, & conversari cum DEO, qualisve modus, quo Divina Majestas aperit animæ, cui se ea ratione communicat, suam voluntatem, non in rebus dumtaxat ordinariis, verum etiam in extraordinariis.*

45. Aptissimæ ergo ad hæc tam singulares gratias legendas sunt illæ animæ, quæ puritate conscientiæ, & virtutum studio enituntur per orationis mentalis viam ad familiaritatem cum DEO pertingere: præfertim si jam aliquid per auditionem, vel lectionem, vel aliquam quamcumque demum experientiam de divini Amoris deliciis intellexerunt. Omnes item quos DEUS animâ ad devotionem pronâ donavit; multoq; maximè si cor habeant inclinatum ad deliciandum cum DEO, & ad quasdam pietatis teneritudines. Denique omnes quicumque magni faciunt eos Cœlestes gustus, quos divina misericordia suis dilectis communicat, quosquæ magis ordinariè ferventes religiosorum Novitii solent experiri.

46. Legendæ etiam à Patribus Spirituâlibus, seu aliorum in via spirituali Ducibus; ut variorum D E I ductuum acquirant notitiam, & intelligant quam mirabilis sit Deus in Sanctis suis, & quàm non sint animæ omnes ad eandem viam spiritus adstringendæ.

47. Denique legendæ etiam sunt à Theologis, ut videant quomodò hæc sint armis Theologis protegenda, & quomodò aut rudibus, aut malevolis respondendum, occurrendum, & satisfaciendum; atque ut mysticæ Theologiæ cum scolasticæ cognitione coniunctâ sciant, & possint tantò magis, & meliùs Ecclesiæ quacumque in occasione inservire; norintque aptum, & prudens de talibus ferre iudicium, ubi opus est, nè fortè in occasionibus oblati appareant talium penitus ignari, cum exiguo Ecclesiæ Catholicæ, & Academia-rum honore.

§. VII.

*Quanti fructus ex Sanctarum Mulierum
Revelationibus in Ecclesiam D E I
redundent.*

48. **U**Nica. S. Theresia sufficeret ad ostendendum quanta hinc nascantur emolumenta, quando ab illa unica cœlestibus visionibus illustrata, tot, & tanta sunt in universam Ecclesiam bona consecuta: verùm fructus aliquos ex innumeris enumeremus.

Primus sit, quem adducit P. Ludovicus de Ponte in vita Ven. Virginis Marinæ l. 2. c. 13. dicens: *Donum orationis, est fructus gloriosissimus qui colligitur ex hujusmodi*

di visionibus. Nempè per has anima quasi mahuducitur ad intimam cum DEO familiaritatem. Et in primis ex eis facillimè hauritur modus ille contemplandi, qui à S.P.N. Ignatio vocatur *applicatio sensuum*. Itèm instructio, qui circa quodlibet mysterium affectus sint eliciendi. Prætereà magnum hinc accipitur adjumentum ad SS. Communionem, quàm piissimè obeundam.

49. Secundum est egregium signum credibilitatis Ecclesiæ Catholicæ ex tanta abundantia spiritus devotionis, & doctrinæ Asceticæ, atque ex tam sublimi, etiam in sexu fragili, Sanctitate, & cum Deo familiaritate; quando nostri temporis hæretici, non dico Sanctas Virgines, sed vix habent Virgines; Si quidem, ut ajunt, mandata DEI ac virginitas servatu iis sunt impossibilia. Doctrinæ verò Asceticæ nec vestigium apud eos exstat, ut ipsum etiam nomen ignoretur, totaque teneræ devotionis substantia demum in quibusdam exquisitis constet epithetis, quibus exempli gratiâ Christi Domini vulnera appellant rubino rosea, aut purpureo rubicunda. Et verò quam grandis est iste honor Ecclesiæ, quòd in unius Catholicæ mulieris libello plus exstet sublimis, & excellentis doctrinæ Sacræ, quàm in toto Alcorano, in tot Thalmud, in omnibus Grecorū, Aegyptiorum, Arabum, Sinarum, & reliquarum gentium profanis Philosophis, in omnibus Hæreticorum, & Prædicantium tomis.

50. Tertius est, quòd Ecclesia Dei hinc habeat prò eis, qui in gradu eminentiori DEO serviunt, etiam quædam eminentiora lumina, incitamenta, præsertim prò contemplativis. Neque enim decorum fuisset, si homines devotioni magis addicti, nihil speciale, præ aliis quibuscumque justis habuissent. Et verò quidnam potest esse efficacius ad extorquendum à corde nostro er-

ga DEUM amorem, quàm si nos ab eo tantopere amari videamus? Quin etiam hinc desumitur robustum in omnibus hujus vitæ difficultatibus solatium, dum videmus tanta nobis à DEO in Cœlis præparari.

51. Quartus fructus est discretio spirituum, & prudentia præ agnoscendis DEI ductibus, & variis unionis gradibus necessaria. Certè à S. Thæresia didicerunt viri doctissimi, totaque Religio Carmeli. Magnus ille spiritus Magister in Societate nostra, P. Achilles Gagliardi, sapientissimum illum suum libellum ornavit eis, quæ à B. Aloysio Gonzaga adolescente intellexit. Ità Ludovicus Blossus multus est in allegandis pro librorum suorum firmamento Sanctarum mulierum visionibus, & doctrinis: id quod etiam videre est in tomis P. Nicolai Lancicii Societatis nostræ.

52. Quintus fructus est, quod per eas plurimorum fidei nostræ mysteriorum plenior accipiamus cognitionem, præsertim eorum quæ circa Christum Dominum nostrum à SS. Evangelistis sunt prætermissa. Sic *l. 2. c. 25. §. 1.* Christus Dominus Ven. Virg. Marinæ miranti cur sibi tanta de Venerabili Sacramento ostenderet, dixit *lib. 2. c. 25. §. 1. Ego volo, ut mei Amici hic aliquantum degustent, & cognoscant mysteria, quæ præ illis, & præ ipsorum bono, ac remedio sum operatus in Mûdo.* Plurima etiam nobis innotescunt de statu vitæ futuræ, tam in Cœlo, quàm in Inferno: atquæ ut sciamus, nos in Cœlesti Patria non futuros instar immobilium truncorum, nihilque operaturos. Certè in revelationibus Ven. Marinæ quasi specimen quoddam cœlestis vitæ voluit Deus extare: quanquam, & pleraque veteris Testamēti mysteria mirabiliter in ea renovavit, ut Scalam Jacob, & luctam cum DEO *l. 3. c. 4.* Moysen, qui vidit posteriora DEI, & raptum S. Pauli *l. 3. c. 1. & 2.*
Abraham

Abraham qui tres vidit, & unum adoravit l. 3. c. 8. Rubum ardentem l. 2. c. 6. Eliam, cui Deus in sibilo venti apparuit l. 2. c. 9. Illud Davidis: *si ascendero in Caelum, tu illic es* l. 2. c. 16. §. 7. Serpentem æneum l. 2. c. 16. §. 7. *sub umbra ejus quem desideraveram, sedi* l. 2. c. 16. §. 5. Miphiboseth in mensa Davidis l. 2. c. 18. §. 4. Currum Ezechielis l. 2. c. 20. §. 2. Mysteria item plurima novi Testamenti, qualia sunt Incarnatio l. 2. c. 4. & 8. prout in Indice invenitur. Item quomodo S. Dionysius dixerit, se crediturum fuisse SS. Virginem esse Deam l. 2. c. 3. Quomodo Christus Dominus Magdalenam coram Martha excusaverit l. 2. c. 7. §. 4. S. Magdalena ad sepulchrum l. 2. c. 16. §. 6. *Noli me tangere* lib. 2. c. 18. §. 2. Quomodo Christus Dominus sit in Venerabili Sacramento l. 2. c. 8. §. 3. Plurima item ei aperta sunt de divinis attributis, de dignitate Angelorum, aliisque: prout Lector abundè inveniet. Quod si quando movemur ad pietatem spectaculo quopiam in Theatro comico de vita Christi Domini, aut Sanctorum exhibito; quanto magis id sperandum est, dum mysteria illa ita renovari legimus, ut quodammodo eis interesse videamur? Aestimamus piorum virorum contemplativorum de gestis Christi Domini probabiles coniecturas; cur ergo cœlestia de his responsa, repudiemus; aut dum ipsemet Christus Dominus ea iterum exhibet, legere, & spectare dedignamur? Certè quantoperè ei hæc repræsentationes placeant, patet, vel ex eo, quòd per eas voluerit totam Missam celebrari.

53. Sextus fructus revelationum Ven. Virginis Marinæ peculiaris, est exemplum, quàm cautè sit in talibus extraordinariis divinis favoribus procedendū; si quidem Ven. Virgo Marina, tantas hoc in genere adhibuit cautelas, ut P. Ludovicus de Ponte non dubi-

ta-

taverit asserere, ut in ejus introductione vidimus, sicut Sanctum Franciscum Seraphicum in Paupertatis Evangelicæ, aliosque Sanctos in virtutum aliarum; ita eam *in* exemplum cautelæ, & circumspeditionis esse à DEO Ecclesiæ datam. Unde, & Christus Dominus *l. 2. c. 26.* ad eam dixit: *times? perge. Si ita timerent animæ, non essent tot illusiones.*

54. His addi possunt peculiare illi fructus, qui ex Ven. Virginis Marinæ visionibus in totum mundum, ac in Hispaniam præsertim, provenerunt, prout sparsim in ejus vita inveniuntur: quos inter est ille ad Immaculatam SS. Virginis Deiparæ Conceptionem, initio concionis collaudandam pertinens, de quo dictum supra. Item quòd festum S. Joachimi in Breviarium Romanum imponi procuraverit. Quod ordinem monialium S. Brigittæ in Hispaniam induxerit. Quod Canonizationem S. Ignatii de Loyola à DEO tempore vitæ suæ impetraverit, & pridem prædixerit. Quòd plurimis hominibus subsidiis temporalibus, & spiritualibus succurrerit directa divinis his revelationibus. Denique quòd plura adhuc futuris temporibus ventura à DEO exoraverit, inter quæ est, futura cõversio Angliæ, & alia, quæ lecturi in ejus vita deprehendent.

55. Denique tanta, ut sic loquar, Divinæ Majestatis sollicitudo, ut hæ revelationes conscriberentur, & tanta P. Ludovico de Ponte in Cœlis pro labore eas combinandi promissa præmia, manifestant quanta Deus bona lectoribus piis, & sinceris communicare disponat; sic jussit Deus Brigittam sua conscribere ad movenda corda, quæ lectione S. Scripturæ tunc temporis non movebantur. Sic lecturis revelationes S. Gertrudis grandes cœlestes favores pollicitus est.

56. Reganda est ergò divina Majestas, ut nobis,
& af-

& affectum ad eas diligenter, ac piè voluendas, & lumen ad debitè intelligendas largiatur, ut sic defectū, qui sepè in nostris orationibus mentalibus contingit, compensemus.

§. VIII.

Obiectiones quaedam diluuntur.

57. **I**N primis adverti graves etiam viros à Fide revelationibus ejusmodi præstanda retineri, eò quòd videantur sibi contradicere; id quòd præcipuè notatur circa vulnera Christi Domini, quorum non tot millia computantur in revelatione una, quot in altera; ut proindè necessariò alterutra revelatio falsa, & consequenter fictitia, aut illusoria sit habenda. Quod si jam semel deprehendantur falsæ, nullam amplius in toto fidem merentur. Sed ad quæstionis hujus solutionem advertendum est, rebus divinis, & Propheticis, frequens esse, ut sint profundæ, & obscuræ. Grandis certè Sanctos Patres extitit labor, ut Evangeliorum concordiam demonstrarent. Quantum S. Augustinus circa totam Sacram Scripturam hoc in genere desudavit, apparet ex ejus de Civitate DEI libris. Et quidè quod ad vulnera Christi Domini attinet, poterat ipse ea, diversis vicibus diverso modo computare, nunc vulnera seorsim sine ictibus, & vibicibus, nunc ictus simul, & vibices, & vulnera; nunc vulnera folius flagellationis, nunc totius corporis: nunc sola paulò majora, nunc omnia etiam minutissima: nunc quaedam ob vicinitatem; aut quia eodem ictu inflicta, conjungendo, nunc singula minutim separando. Ut ta-

M

ceam

ceam quod in numeris, ac cifris, facilis fit lapsus typi, & descriptoris; qui etsi quandoque irrepsisset, ita ut demum manifestus error deprehenderetur, nunquid propterea revelationes omnes abiiciendæ? planè sicut si omnes Indulgentias, omnesque Sanctas reliquias; omnes item Sanctorum Patrum libros abiiciamus, quia, & in his non solum errores, sed, & fraudes, & imposturæ contingerunt. Corrigenda ergò benevolè sunt, quæ clarum errorem habent; quæ verò nimis òbscura, ea tantispèr relinquenda, ac interim aliis clarioribus ad salutem animarum nostrarum utendum est.

58. Adde quòd, & à Sanctis quandoque revelationibus intersparis narrentur eorum piæ contemplationes; ad quod si minus attentus Lector non advertat, perplexus redditur. Sic *l. 2. c. 2.* Ven. Marina refert quomodò contemplata sit Sanctos Parentes Deiparæ Virginis in die ejusdem Præsentationis; nec tamen dicit, sic sibi esse revelatum. Deinde contingit, ut narrent quædam se sic in revelatione vidisse; nec tamen asserant sibi revelatum, sic re ipsâ quondam contigisse. Sic Ven. Marina *l. 2. c. 6.* narrat se parvulum Christum Dominum natum vidisse pendentem in aere, & non vidisse, an tetigerit terram. Nec tamen dicit eum terram non attigisse; multòque minùs asserit sibi revelatum: quod re vera tempore suæ nativitatis nō attigerit terram; ut propterea nihil hinc habeamus determinatum.

59. Dicunt alii, multas fœminas esse deceptas, adeòque se nihil velle negotii habere cum fœminis. Dico ego: multi Religiosi apostatarunt, diruamus ergo omnia Monasteria. Sensus iste, est hominum primos statim impetus sequi assuetorum. At vir sapiens, videt, solummodò sequi, quod necessaria sit diligens cautela, etiam circa pias mulieres; qualem profecto, &
ego

ego supra suasi, nec nisi eas revelationes, quas commune doctissimorum sapientissimorumque simul ac Sāctorum virorum iudicium comprobavit, dixi securè, & sine ulteriore cura admittendas. Decepit fēmina Terullianum; at obstitit. & reprobavit summus Pontifex; obstitere tunc statim, & reclamavere magno numero viri sapientes. Neque verò mulieres imposturam, aut facientes, aut patientes, unquam ea possunt tradere sublissima spiritalia lumina, & documenta, qualia in revelationibus supra §.2. relatis admiramur; sed substantia gloriæ earum solet consistere in quibusdam miraculi speciem præferentibus; ut quod vulneribus Christi Domini putentur insignitæ, quòd sublimes à terra in flammis pendeant; quod multum jejurent. Alia profectò sunt argumenta veritatis revelationum à sæculis celebrium Sanctarum fœminarum; prout intèr alias fuisse, certum est in Sancta illa Ancilla Christiana, quæ totam Iberorum gentem in Asia ad fidem Christi Domini convertit, prout annotatur in martyrologio Romano ad diem 15. Decemb.

60. Quod si hoc solùm, quòd sit fœmina, quòd sit vetula, quòd sit puella sufficit, ut extrà dubitationem, & attonitam quandam admirationem eluctari nō possimus, miremur ergò similiter, quinàm fieri potuerit, ut unam puellam Iudæam **DEUS** super omnes Sanctos, & Angelos evexerit, in supremam Cœlorum Reginam.

61. Obiiciunt alii, Revelationes has etiam à viris doctis irrideri, aut saltem non commendari. His jam supra respondi. Hanc nempe **DEUS** à suis creaturis inter ceteras patitur etiam calumniam, ut præciosissima, & rariora ejus dona contemnantur; consueta sola laudentur. Incarnatio, & Passio Judæis erat scandalum, Gentibus stultitia: valdè dolendum est, quod quando-

que proptèr ejusmodi nō exiguę auctoritatis viros, multi etiam sæculares, & magnates fructum harum revelationum perdant, qui si eas viderent ab eis commendari, ad earum lectionem excitarentur, ad vitam Sanctā aspirarent. Multi etiam hinc Doctrinam Asceticam, & discretionem spirituū haurirent, necessariam prò aliorum in via spirituali directione. Nunc autem, quandoque verum hīc illud est Christi Domini: *tulerunt clavem, ipsi non introjerunt, nec alios introire permiserunt.* Luc. 11. v. 52. si quem ejusmodi irrisorem DEUS Ven. Marinæ in Confessarium dedisset, quantum is Sanctam illam animam impedivisset: & excruciaffet.

62. Prætereà mirantur aliqui, quod Sanctæ illæ tēpore harum visionum, tam mirabilia, & quasi ridicula faciant: immemores quam mirabilia, legamus in Apocalypsi, quin, & de S. Petro in Monte Thabor. Nonnē, & in quovis alio gaudii excessu videmus accidere, ut planè faciamus ea, quæ alioquin inepta judicaremus? & proptereà non opus est, ut omnia imitatione exprimamus, cum quædam Sanctorum gesta sint solummodo admiranda.

63. Adhuc opponunt alii, se denique ad tales revelationes non habere piam affectionem. At respondeo, fortè nec eam cupiunt, nec à DEO unquam postularunt. Religiosum, & perfectionem, multi nauseant? proptereà dixi supra, non omnibus has revelationes prodesse.

64. Sed tamen dicunt in his non consistere substantiam vitæ Christianæ, aut Religiosæ: Omninò; nec in aromatibus consistit substantia ciborum: repudiemus ergò omnia condimenta. Solida, & præcisè necessaria vestis est quodpiam linteum, & pellis quibus obvolvamur; ergò Sartores elegantia, & commoditatis sectatores emandemus,

65. Re-

65. Reponunt nihilominus, malle se talia legere in viris contemplativis. At re vera vix fidem inveniēt. Nam qui orationem mentalem verè adamant, solent magnoperè desiderare, ut subsidia sanctarum cogitationum, inde accipiant, qualibus profectò revelationes Sanctarum planè abundant, itaut etsi non veræ revelationes, sed meræ essent pię contemplationes, valdè adhuc prodesse. Quin, & longè securiùs leguntur, quàm Rusbrochius, Thaulerus, Suso, Harphius, aliiq; contemplationis magistri, quorum scripta per se intellectu ardua, & imitatu censentur esse periculosa; præterquamquòd quibusdam in locis à rudibus Sciolis sint corrupta.

66. Sed cum ad hæc, & similia, his Venerabilis Marinæ Cœlestibus revelationibus adversatiū tela retundenda, dictas querevelationes Lectoribus commēdandas, nullum sit scutum inexpugnabilius, nec argumentum efficacius, quàm Prologus, quem revelationibus S. Gertrudis à se conscriptis, Joannes Lanspergius præfixit: liceat ipsum transcribere, ad omnium objectionum solutionem indubitata, & ipsarummet revelationum dignam, quam merentur æstimationem.

§. IX.

*Joannis Lanspergii Carthusiani Prologus ad
revelationes S. Gertrudis editas opera
Tilmanni Bredenbachii Sacre
Theologiæ Doctoris.*

67. **I**N lucem prodicimus librum divinarum revelationum, quod certè genus eruditionis, non debueramus ignorasse haud admodum gratū
iis

iis præsertim, qui mundano, humano ve spiritu tument, quique litera magis docti sunt, quàm spiritu. Adeò enim illis quævis ejusmodi sunt frigida, atque insana videntur, ut non solum ad ea nausèa quâdam moveantur; verum etiam hujuscemodi libris, ubi possunt, detrahunt, & quæcumque non intelligunt carpunt: parùm interea considerantes, quod totum ferè vetus Testamentum, revelationes esse fateri cogantur: DEUS non solum varios Scriptores Ecclesiasticos, verum etiam multifor- mem docendi modum, alia itidem, & alia eruditionis genera, phrasim quoque ac dictionem multiplicem in Ecclesia constituit: Idque in utroque sexu, quo nemini deesset, vel (ut ita dicam) juxtà suum genium, unde erudiri, undè illuminari, unde trahi, unde ædificari posset. Quid igitur jam mirum, si hominibus mollioris cordis, ut qui beneficiis, blanditiis, aut amore trahuntur, magis quàm præceptorum austeritate, id quod in sexu foemineo DEO devoto præcipuum est, DEUS loquatur per revelationes. Non inficior quidem pias aliquot Virgines, aut mulieres DEO devotas, ubi sibi ipsis relictae fuerant, nuquaquam suspitione caruisse: verumtamen, quæcumque fuerunt, suntque hujusmodi, facilè deprehenduntur, neque enim diù latere potest fictio præsertim foeminea, si quidem ubicumque profundissimæ humilitatis non fuerit fundamentum, citò quidquid super illo fuerit edificatum, non absq; ignominia ruit. Nō est autem personarum acceptor DEUS, nec sexum à sexu (quem utrumque fecit) discernit, nisi quod infirmiori plerumque ubi humilitas, & devotio id meretur, potiora dat dona, ut confundat fortia, sapientesque in suo sensu confuter, quod dona sua sibi (hoc est DEO) ascribenda cognoscantur soli; quandoquidem illiterati, & simplices minus habent, quàm ut

ea

ea Scripturę Sacrę ad unguem sint consentanea, licet
 difficilia plerumque scribant, & ardua effingere pos-
 sint. Per quoscumque igitur, vult, loquitur Deus. Hęc
 aspernari propterea, quod per mulierem DEO reve-
 lante insinuentur, nonnē tumidi foret cordis, insolenti-
 ssimęque superbię? Pręsertim cum per se ipsum in-
 scripturis Sanctis eadem (quod dixi) DEUS quoq; ipse
 nobis revelaverit: licet pro temporum hominumque
 conditione, hic aliquanto lucidius, uberiusque eorum-
 dem explanatio fiat. Sed quia in sexu fœmineo aman-
 tiora, fideliora, puriora, suavioraq; corda viris fortas-
 se etiam Apostolicis, aliquando anteferenda invenit;
 ideò benigniorem, quod reor, se illis interdum exhi-
 buit. Undè fit, ut viris alioqui doctissimis, quiambu-
 lant in mirabilibus super se, occupantes magis animū
 suum curiosis quęstionibus (penē dixeram superstitio-
 sis) quàm necessariis, aut secretis, quę scire non oportet,
 investigandis, aut mundanis literis ediscendis, non
 tantā se familiaritatis gratiā manifestet DEUS, quanta
 ad eorundem confutationem potius fœminis, illite-
 ratisque viris DEO devotis illabatur. Quamvis eadem
 hujusmodi devotę personę (quod congruum est) nihilo-
 minùs interea pro humilitate virorum Doctorum di-
 rectioni, semetipsas subiiciant. Ex quarum interro-
 gationibus; ex quarum humilitate illuminata,
 non parū (scio) proficiunt sæpe numero Pa-
 tres, aut Confessores earum bonę voluntatis,
 in hoc planē multā laude digniores timidis, qui-
 busdam sciolis, aut literatis, qui si interrogante præ-
 sumentes de se, aut laudanda damnant, aut commen-
 dant vituperanda; hoc solo clari, quòd sexus infirmioris
 devotionem rident, nihil pendunt, & quandoq; ea-
 rum spiritum impediunt.

EPI-

EPILOGUS.

68. **H**abet Reverentia vestra pro mea tenuitate expositum, quod pro commendatione, & auxilio Sancto hujus Operis mihi occurrit. Non quidem, prout initio monueram, quod hæc omnibus sint ita satisfactura, ut nemo amplius reclamet; sed tamen ita, ut cordatis hominibus sint sufficiens præbitura fundamentum, ne mirabilem hanc Vitam Venerabilis Virginis Marinæ mordeant, nisi prius aliquod admodum grave, & certum adversus eam momentum deprehendant. Cæterum Reverentiæ Vestræ ex animo gratulor, quam DEUS elegit ad opus tantæ suæ gloriæ; nec possum quin ominer, specialem quandam Reverentiæ Vestræ in Cœlis coronam parari, si quidem, & Reverendo Patri Ludovico de Ponte, ob hanc vitam prima vice digestam, & Hispanicè conscriptam, Divina Majestas magnum in Cœlis præmium promisit, prout ipsemet Pater Ludovicus refert *lib. 6. c. 21. §. 6.*

69. DEUS Optimus Maximus faxit, ut animæ; quàm plurimæ ex hoc Reverentiæ Vestræ labore, ad quam maximam Sanctitatem proficiant, ejusque Majestati sincerè ex toto corde serviant, ad quam maximum ejus beneplacitum, cujus ineffabilis, & omnia merita, ac demerita vincens Bonitas, præcibus, & meritis Sanctorum Inorum faciat nos quoque ex Sanctis.